

Basisregistraties Adressen
en Gebouwen (BAG)
Bronhouders- en afnemersoverleg (BAO)
Hofstraat 110
Postbus 9046
7300 GH Apeldoorn
Telefoon (088) 183 3400
bagbao@kadaster.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Minister van Infrastructuur en Milieu
mw. drs. M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus
Postbus 20901
2500 EX 's Gravenhage

Datum 14 maart 2014
Uw kenmerk
Ons kenmerk 14.007340
Betreft Reactie evaluatie wet BAG

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

In 2013 heeft de wettelijke evaluatie van de Wet BAG plaatsgevonden. Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een beleidsevaluatie door de Auditdienst Rijk (ADR). Dit heeft geleid tot een rapportage waarin bevindingen, conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen.

Het BAG BAO heeft kennis genomen van deze rapportage en wil in het kader van zijn taken¹ bij de basisregistratie graag een advies geven met het verzoek dit mee te nemen in uw beleidsreactie aan de Tweede Kamer.

Wij herkennen de rapportage en zijn blij dat de rapportage verder gaat dan alleen terugkijken. De rapportage bevat zinvolle aanbevelingen voor de toekomst, waarvoor onze complimenten. De boodschap 'de BAG is behoorlijk doelmatig en doeltreffend' steunt ons dat we op de goede weg zijn. Aan de andere kant geeft het een duidelijk signaal dat we er nog niet zijn en niet achterover mogen leunen. En dat we door moeten gaan met het ontwikkelen en op een nog hoger kwaliteitsniveau brengen van de BAG. Het is nodig de positie van de BAG in het stelsel van Basisregistraties steviger te verankeren, wat natuurlijk ook de nodige bestuurlijke aandacht vraagt.

Wij geven u graag de bestuurlijke notie mee dat de ontwikkeling, de bouw, de implementatie en het doorontwikkelen van een basisregistratie van deze omvang een termijn van 10 jaren zal vergen. In de 3 jaren dat we nu aan de invoering van de BAG hebben gewerkt is veel bereikt en is er een realistisch verwachtingspatroon dat er binnen 10 jaar een algemeen gebruikte registratie staat.

Mogelijkheden van het BAG BAO zelf

Zoals gezegd herkennen wij de conclusies en aanbevelingen. Ze bieden goede aanknopingspunten om samen met het ministerie van IenM en de andere stakeholders te werken aan een versterking van de BAG. Een aantal van de conclusies en

¹ <http://www.kadaster.nl/web/Themas/themaartikel/Overzicht-BAGartikelen/BAG-bestuur.htm>

aanbevelingen zijn ook niet nieuw voor ons en zijn reeds opgepakt door de partners binnen BAG BAO en de beheerder van de BAG. Nieuwe aanbevelingen zullen wij, binnen de mogelijkheden van de beschikbare middelen en onze verantwoordelijkheid, met voortvarendheid oppakken.

Het verbeteren van de kwaliteit van de BAG is afgelopen periode prioriteit geweest. Wij zijn ons bewust van het feit dat alleen kwaliteit het gebruik kan verhogen, de afnemer moet kunnen vertrouwen op de kwaliteit. Gelukkig blijkt uit de evaluatie dat de afnemer de kwaliteit van de registratie vertrouwt. We gaan daarom door met acties om de kwaliteit te verbeteren en goed te houden. De huidige inrichting van het toezicht met 3-jaarlijkse inspecties, zoals in de wet vastgelegd, is niet effectief. Modernisering van het toezicht kan een bijdrage leveren aan effectiever kwaliteitsbeleid. Wij zullen u op korte termijn informeren omtrent de audits en inspecties. Ook werken we al geruime tijd mee aan de uitontwikkeling van een efficiëntere terugmelding (Digimelding) in het stelsel, waarmee ook de kwaliteit kan worden verbeterd, maar daarbij zijn wij ook afhankelijk van andere partners in het stelsel van basisregistraties.

Bij het bevorderen van het gebruik van de BAG door de afnemers hebben wij ons gericht op de waarde van de basisregistratie en niet primair op naleving van de wet BAG (verplicht gebruik). Gelukkig zien wij het gebruik van de BAG nog steeds toenemen, vaak als leverancier van basisinformatie in veelomvattende registraties (verzekeraars, makelaardij, etc.). Ook kijken we naar de wensen van de gebruikers. Er zijn afgelopen jaren hulpmiddelen ontwikkeld om de toegang tot de basisregistratie te vereenvoudigen.

Het sturen op beoogde baten, anders dan het verminderen van kosten in de beheerorganisatie van BAG zelf, heeft nog geen prioriteit gehad binnen BAG BAO. Wij zien daar wel een aantal kansen die wij zullen aanreiken aan onze bronhouders (VNG) en grotere afnemers.

In de organisatie en besluitvorming liggen volgens ons nog veel kansen, die wij vooral zien in nauwere samenwerking met andere basisregistraties. Binnen de organisatie van de BAG (BAG BAO c.a. en de beheerder het Kadaster) is er nauwelijks capaciteit om goed de regie te voeren op de uitvoering van de wet BAG. Voor de beheerder zijn budgetten beschikbaar, maar niet voor het BAG BAO zelf. Capaciteit wordt beschikbaar gesteld door de verschillende deelnemers in BAG BAO, maar er is geen betaalde capaciteit, anders dan de ondersteuning (secretariaat BAG BAO) vanuit de beheerder. Bij de verschillende basisregistraties is dit zeer divers georganiseerd (GBA, WOZ, straks BGT). Samenwerking voor beheer, uitvoering en toezicht kan bijdragen aan een veel betere afstemming en efficiëntie. Dit zal voor de BAG betekenen dat er een synergievoordeel kan worden bereikt. Wij willen graag samen met het ministerie van IenM de mogelijkheden verkennen om tot een daadkrachtige governance van de BAG te komen. Of nog liever, samen met de andere stelselpartners, tot een daadkrachtige governance van de gezamenlijke basisregistraties.

Waar het BAG BAO bestuurlijke aandacht en slagkracht nodig heeft

Voor een aantal aanbevelingen is er nieuwe regelgeving of overleg met andere partners gewenst en soms noodzakelijk.

BAG BAO

Bronhouders Afnemers Overleg

In deze dynamische samenleving is het van belang dat we snel kunnen inspelen op wensen. Dat vraagt slanke wet- en regelgeving, zodat via besluiten of AMVB's snel kan worden gehandeld. Een aantal aspecten is te gedetailleerd geregeld in de wet BAG. Het liefst zouden we dit in één wetswijziging aangepast zien worden.

Een aantal aanbevelingen (governance, toezicht) kan tot efficiëntie en effectiviteit leiden, zoals het rapport aangeeft. Daarvoor is meer samenhang met de andere basisregistraties en daarmee meer samenwerking met de stelselpartners noodzakelijk. Daarbij spelen vele belangen een rol en is het de wil van het geven en nemen. Uiteindelijk zijn het ook de mogelijkheden binnen de beschikbare middelen die ertoe moeten leiden dat deze aanbevelingen in het stelsel en in de wet- en regelgeving doorgevoerd worden. Dat vergt volgens ons meer tijd dan alleen de wet- en regelgeving rond de BAG aan te passen, terwijl deze wijzigingen daar wel invloed op hebben. Wij stellen dan ook voor te onderzoeken of de wetswijziging in twee fases kan worden doorgevoerd. De eerste op basis van de aanbevelingen die sec op de BAG slaan en geen invloed hebben op het stelsel. Dit betreft aspecten in de regelgeving die als benauwend worden ervaren. Een technische aanpassing is gewenst om eenvoudiger te kunnen reageren en de kwaliteit te verbeteren. Daarbij denken we aan herziening van de inrichting van monitoring en toezicht, het mandaat van het BAG BAO en het verhogen van het abstractieniveau van de wet en dus het vastleggen van details in lagere regelgeving als AMVB's. E.e.a. om slagvaardiger te kunnen optreden als BAG BAO. Na overleg en overeenstemming met de stelselpartners kan dan een tweede tranche van wetswijzigingen worden voorgesteld, die wellicht verder gaat dan alleen de wet BAG.

Tot nu toe hebben wij er strak aan vastgehouden dat de inhoud van de BAG zo klein mogelijk is en niet wordt uitgebreid. Wij kunnen en willen geen sectorregistraties vervangen, het blijft een basisregistratie. Wensen worden daaraan getoetst, dus nee, tenzij. Wij zijn van mening dat in deze tijd uitbreidingen alleen budgetneutraal mogen plaatsvinden.

De normstelling (voor actualiteit, volledigheid, nauwkeurigheid) moet dynamischer zijn en dus ook niet te gedetailleerd geregeld in de wet en regelgeving. De normstelling moet dichter staan bij de praktijk en dus ook aangepast kunnen worden naarmate de praktijk of het beleid verandert. Huidige inzameltechnieken zijn sneller, efficiënter en betrouwbaarder, maar aan de andere kant soms minder frequent. Daardoor worden gegevens volgens de wet te laat aangeleverd, terwijl de kwaliteit verbetert. Abstractere wetgeving moet leiden tot adequatere uitvoering en geeft ons samen met het ministerie meer slagkracht.

Het toezicht moet sturen op de effecten die de wet BAG beoogt en indien mogelijk aansluiten bij bestaande gremia (bestaande organisaties bij basisregistraties), dus bij voorkeur niet leiden tot een nieuw opgerichte toezichthouder of toezichthoudende organisatie. Wij zien hier veel winst in de koppeling van toezicht op het gehele stelsel, winst bij de BAG, maar nog meer bij de bronhouders, de gemeenten, en de beheerder en uiteindelijk in veel gevallen bij de afnemer, meer kwaliteit tegen lagere kosten.

Tot zover de aanbevelingen waar we met name afhankelijk zijn van regelgeving en samenwerking met bestaande of nieuwe partners.

BAG BAO

Bronhouders Afnemers Overleg

Binnen de aan ons opgedragen taken en in overleg met uw ministerie zullen wij graag de verdere voortgang van dit proces samen op gang brengen en houden. Tevens zijn wij bereid vanuit onze rol het overleg met de ketenpartners te ondersteunen. Hier zullen echter BAG-overstijgende discussies worden gevoerd en keuzes worden gemaakt die ook anderen raken. Daartoe is daadkracht van het stelsel en het ministerie van BZK noodzakelijk.

Wij hopen, samen met uw ministerie, met dit advies een stap te kunnen zetten in de verdere verbetering van de BAG en daarmee het uiteindelijk bereiken van de beoogde doelen van de wet BAG en haar rol in het stelsel van basisregistraties. Wij adviseren u eerst met alle stakeholders een goed afgewogen plan te maken en vervolgens met voortvarendheid, samen met BAG BAO, hiermee aan de slag te gaan.

Ondertussen zullen wij met dezelfde voortvarendheid waar mogelijk en noodzakelijk doorgaan met het implementeren van de aanbevelingen uit de evaluatie.

Met vriendelijke groet,

Basisregistraties Adressen en Gebouwen
Bronhouders- en afnemersoverleg

F.T.J.M. Backhuijs
Voorzitter BAG BAO